

Raadsvoorstel

Zaaknummer 1786918

Onderwerp: Vaststelling Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2031

Vergaderdatum raad: 24 september 2026

Geheim: Nee
Steller: Alice van der Schee
Portefeuillehouder: Burgemeester Fröhlich

Beslispunten

1. Het Integraal Veiligheidsbeleid Vijfheerenlanden 2027-2031 vast te stellen.

Voorgeschiedenis

Het huidige integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Vijfheerenlanden loopt af. In de afgelopen beleidsperiode is gewerkt met vijf prioriteiten:

1. Ondermijning;
2. Zorg & Veiligheid;
3. Jeugd & Veiligheid;
4. Digitale Veiligheid;
5. Veilige woonomgeving.

Deze prioriteiten zijn in de praktijk richtinggevend geweest voor de inzet van gemeente en veiligheidspartners en sluiten nog altijd aan bij de lokale veiligheidsopgave.

Daarnaast sluiten zij aan op de Regionale Veiligheidsstrategie en de prioriteiten van de politie, waardoor er sprake is van een goede regionale aansluiting en een herkenbare lijn in de veiligheidsaanpak.

Vanuit die basis is de behoefte ontstaan om tijdig te starten met de voorbereiding van een nieuw integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2027/2031. Daarbij is nadrukkelijk de keuze gemaakt om de bestaande prioriteiten te behouden en het nieuwe beleidsdocument in een eigentijds en overzichtelijk jasje op te stellen.

Inleiding

Voor u ligt het voorstel voor het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) Vijfheerenlanden 2027-2031. Met dit voorstel wordt de beleidsmatige basis gelegd voor de gemeentelijke inzet op openbare orde en veiligheid voor de komende vier jaar. Het IVB biedt richting aan de prioriteiten, samenwerking, uitvoering en inzet van capaciteit en vormt daarmee het kader voor de gezamenlijke aanpak van de gemeente, politie en veiligheidspartners.

De huidige prioriteiten uit het IVB 2023-2026 zijn nog altijd actueel en sluiten aan bij de lokale veiligheidsopgave, de regionale veiligheidsstrategie en de koers van de politie. Daarmee wordt voortgebouwd op een stevige basis van beleid, samenwerking en uitvoering en kan de continuïteit in de veiligheidsaanpak worden geborgd.

Tegelijkertijd vragen de ontwikkelingen op het gebied van crisisbeheersing en weerbaarheid om een actualisatie van het beleidskader. Crisisbeheersing is inmiddels een structurele gemeentelijke taak die vraagt om blijvende inzet, afstemming en voorbereiding. Ook weerbaarheid verdient een expliciete plek in het beleid, omdat het gaat om het vermogen van inwoners, organisatie en samenleving om verstoringen en crises te kunnen opvangen en doorstaan.

Voorgesteld wordt daarom de bestaande prioriteiten te continueren en Crisisbeheersing en Weerbaarheid als volwaardige prioriteit toe te voegen. Hiermee ontstaat een overzichtelijk en herkenbaar beleidskader met zes prioriteiten, passend bij de lokale opgave en de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente.

De verdere uitwerking van dit beleid vindt plaats in een uitvoeringsprogramma. Daarin worden de prioriteiten geconcretiseerd en worden kritische prestatie-indicatoren, inclusief streefwaarden, opgenomen. Op basis daarvan kan gericht worden gestuurd op voortgang, resultaten en effect, en kan de uitvoering van het beleid ook kwantitatief worden gemonitord en geëvalueerd.

Beoogd effect

Een actueel, uitvoerbaar en herkenbaar Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode 2027-2031, waarmee de gemeente Vijfheerenlanden samen met haar partners gericht werkt aan een veilige leefomgeving, een sterke crisisorganisatie en meer weerbaarheid van inwoners, organisatie en samenleving.

Argumenten

1.1 Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan de ambities uit het coalitieakkoord.

Het college heeft in het coalitieakkoord uitgesproken dat veiligheid een basisvoorwaarde is voor een sterke en leefbare gemeente. Daarbij wordt ingezet op preventie, weerbaarheid, zichtbare handhaving, het voorkomen van jeugdcriminaliteit, het tegengaan van online criminaliteit en een sterke samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke partners en overheid. Deze ambities zijn vertaald in het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2031 en vormen een belangrijke basis voor de daarin opgenomen prioriteiten, doelstellingen en aanpak.

1.2 Richting 2027-2031.

Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsbeleid Vijfheerenlanden 2027-2031 geeft de gemeenteraad richting aan de gemeentelijke aanpak van veiligheid voor de komende vier jaar. Het beleid biedt een integraal kader voor de samenwerking tussen de gemeente, veiligheidspartners, zorgpartners, inwoners en ondernemers en sluit aan bij actuele lokale, regionale en landelijke veiligheidsontwikkelingen. Daarnaast vormt het Integraal Veiligheidsbeleid de basis voor de jaarlijkse uitvoeringsplannen, waarin de concrete activiteiten en inzet nader worden uitgewerkt.

1.3 Door bestaande prioriteiten door te trekken ontstaat beleidsmatige continuïteit.

Dat voorkomt versnippering van inzet en zorgt ervoor dat de gemeente voortbouwt op bestaande ervaringen, samenwerkingen en resultaten.

1.4 Crisisbeheersing en weerbaarheid vragen om een expliciete positie binnen het Integrale Veiligheidsbeleid (IVB).

Door crisisbeheersing en weerbaarheid als prioriteiten op te nemen, sluit het IVB beter aan bij de feitelijke uitvoering binnen de organisatie en wordt zichtbaar dat veiligheidsbeleid zich niet alleen richt op het bestrijden van incidenten, maar ook op voorbereiding, veerkracht en herstel na verstoringen. Hierdoor ontstaat een completer en toekomstbestendiger veiligheidsbeleid.

1.5 De gekozen set van zes prioriteiten blijft overzichtelijk.

Het aantal prioriteiten is beperkt genoeg om richting te geven, maar ruim genoeg om de belangrijkste opgaven te dekken.

Kanttekeningen

1.1 De keuze om geen nieuwe prioriteiten op te nemen kan worden gezien als behoudend.

Door de bestaande prioriteiten door te zetten, kan de indruk ontstaan dat er weinig vernieuwing in het beleid zit. De huidige thema's zijn nog steeds actueel, maar de maatschappelijke werkelijkheid verandert wel. Het is daarom belangrijk om in de nieuwe beleidsperiode duidelijk zichtbaar te maken wat er anders of scherper wordt aangepakt.

1.2 Crisisbeheersing en Weerbaarheid toevoegen als volwaardige prioriteit.

Het toevoegen van Crisisbeheersing en Weerbaarheid als extra prioriteit kan ertoe leiden dat de aandacht over meer onderwerpen wordt verdeeld. Daarmee kiest de gemeente bewust voor een bredere prioriteitenlijst. Dit vraagt om heldere keuzes in inzet en uitvoering, zodat de andere veiligheidsthema's voldoende aandacht blijven krijgen.

Risicoparagraaf

1.1 Nieuwe veiligheidsontwikkelingen of maatschappelijke veranderingen gedurende de beleidsperiode sluiten onvoldoende aan bij de vastgestelde beleidskaders.

Dit kan beheerst worden door de voortgang jaarlijks te monitoren en te evalueren en, indien nodig, tussentijds uitvoeringsplannen en prioriteiten bij te stellen.

1.2 Het risico bestaat dat nieuwe veiligheidsontwikkelingen niet direct binnen de huidige vijf prioriteiten passen.

Veiligheidsvraagstukken kunnen zich tijdens de looptijd van het nieuwe IVB verder ontwikkelen. Door vast te houden aan de huidige prioriteiten bestaat de kans dat een nieuw of onverwacht vraagstuk niet direct een eigen plek krijgt in het beleidskader. Dit risico wordt beheerst door te blijven werken met de reguliere bestuurlijke afstemming zodat op actualiteiten kan worden ingespeeld wanneer de situatie hier om vraagt.

1.3 Door het continueren van bestaande prioriteiten ontstaat onvoldoende ruimte voor nieuwe of opkomende veiligheidsvraagstukken.

Dit kan beheerst worden door periodiek een veiligheidsanalyse uit te voeren en ruimte te houden binnen de uitvoeringsagenda om in te spelen op actuele ontwikkelingen.

1.4 Het risico bestaat dat de beschikbare capaciteit onder druk komt te staan door een samenloop van ontwikkelingen.

Het risico bestaat dat de beschikbare capaciteit onder druk komt te staan doordat meerdere veiligheidsthema's tegelijk aandacht vragen. Dit wordt beheerst door jaarlijks via het uitvoeringsplan prioriteiten, capaciteiten en middelen af te wegen. Als ontwikkelingen niet binnen de bestaande budgetten kunnen worden opgevangen, wordt hierover apart besluitvorming voorgelegd aan college en raad. Nieuwe thema's, zoals zorgfraude worden daarnaast afzonderlijk beoordeeld op prioriteit en benodigde inzet.

1.5 Nieuwe en bestaande veiligheidsthema's raken elkaar in de uitvoering.

Een risico is dat nieuwe en bestaande veiligheidsthema's elkaar in de uitvoering raken en hierdoor extra druk leggen op de organisatie. Dit vraagt om blijvende sturing op capaciteit, planning en samenwerking zodat de inzet op het ene thema niet ten koste gaat van de andere prioriteiten.

1.6 De toevoeging van een extra prioriteit leidt tot versnippering van capaciteit en verminderde aandacht voor andere veiligheidsthema's.

Dit kan ondervangen worden door heldere prioritering aan te brengen binnen de uitvoeringsagenda en de benodigde capaciteit en verantwoordelijkheden vooraf expliciet vast te leggen.

Kansen

1.1 De keuze voor dezelfde vijf prioriteiten biedt rust, focus en continuïteit.

Door niet telkens nieuwe thema's toe te voegen, blijft de gemeentelijke inzet overzichtelijk en gericht op de belangrijkste veiligheidsvraagstukken. Dat helpt bij uitvoering, monitoring en samenwerking met partners.

1.2 Het nieuwe IVB kan worden gebruikt om de bestaande koers moderner en duidelijker te presenteren.

Door het beleidsdocument in een fris en eigentijds jasje op te stellen, kan het beleid beter aansluiten bij de huidige manier van communiceren en besturen. Dat maakt het document toegankelijker voor college, raad, organisatie en partners.

1.3 De bestaande prioriteiten bieden een sterke basis voor regionale samenwerking.

Omdat de prioriteiten nog steeds aansluiten op de Regionale Veiligheidsstrategie en de politieprioriteiten, ontstaat een goede kans om de samenwerking in de veiligheidsketen verder te versterken en de lokale en regionale inzet beter op elkaar af te stemmen.

1.4 Het vasthouden aan de bestaande prioriteiten geeft ruimte om in de uitvoering te verdiepen.

Doordat de hoofdlijnen niet worden gewijzigd, kan de aandacht in de volgende fase meer uitgaan naar de concrete uitwerking, de uitvoerbaarheid en de monitoring van het beleid. Dat vergroot de kans op een meer gerichte en effectieve veiligheidsaanpak.

Gevolgen voor mensen met een beperking

Wij willen dat de uitvoering van het veiligheidsbeleid toegankelijk blijft voor iedereen. Dat betekent dat wij bij communicatie, informatievoorziening en eventuele crisismiddelen rekening houden met mensen met een beperking. In de uitwerking van maatregelen letten wij daarom op begrijpelijkheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Betrokkenheid pers

Informeren via besluitenlijst.

Financiële paragraaf

De uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid 2027-2031 vindt plaats binnen de beschikbare budgetten van de taakvelden Openbare Orde en Veiligheid en Crisisbeheersing en brandweer. Voor de uitvoering van het beleid wordt uitgegaan van de bestaande financiële en personele kaders. Dit voorstel leidt daarom niet tot een aanvullende budgetaanvraag.

Tegelijkertijd is veiligheid een dynamisch beleidsterrein dat voortdurend in beweging is. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving, regionale of landelijke prioriteiten en onverwachte veiligheidsvraagstukken kunnen gedurende de beleidsperiode leiden tot aanvullende opgaven of een gewijzigde inzet van middelen.

Indien zich gedurende de beleidsperiode ontwikkelingen voordoen die niet binnen de bestaande budgetten of capaciteit kunnen worden opgevangen, wordt hierover een afzonderlijk voorstel aan het college en de gemeenteraad voorgelegd. Hierbij blijft een zorgvuldige afweging plaatsvinden tussen de gewenste inzet, de beschikbare capaciteit en de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Participatieparagraaf

Omdat wordt voorgesteld de huidige prioriteiten te behouden en door te trekken naar de nieuwe beleidsperiode, is geen uitgebreid participatietraject uitgevoerd. Wel is bij de voorbereiding gekeken naar de prioriteiten en richtlijnen van onze partners, waaronder de Regionale Veiligheidsstrategie, Veiligheidsregio en de politie. Deze zijn betrokken geweest bij de inhoudelijke afstemming van de voorgestelde prioriteiten.

Duurzaamheidsparagraaf

Dit voorstel heeft geen directe duurzaamheidseffecten. Het gaat om de voorbereiding van veiligheidsbeleid. Indirect draagt een stabiel en goed georganiseerd veiligheidsbeleid wel bij aan een leefbare en toekomstbestendige gemeente.

Communicatieparagraaf

Niet van toepassing.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich

Bijlage

1. Integraal Veiligheidsbeleid 2027 2031 versie 0.4

